

Varmeplan Hovedstaden

- Klima mål, miljø og VE

Varme-seminar I Dansk Design center 9. juni 2008

Mindre CO2 og mere VE Konkrete udfordringer for Hovedstadsområdet

Henrik Lund

Professor i energiplanlægning

Aalborg Universitet

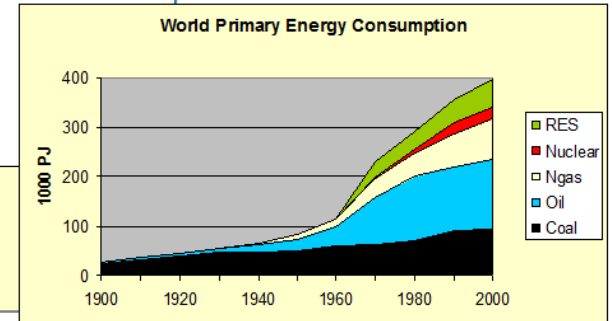
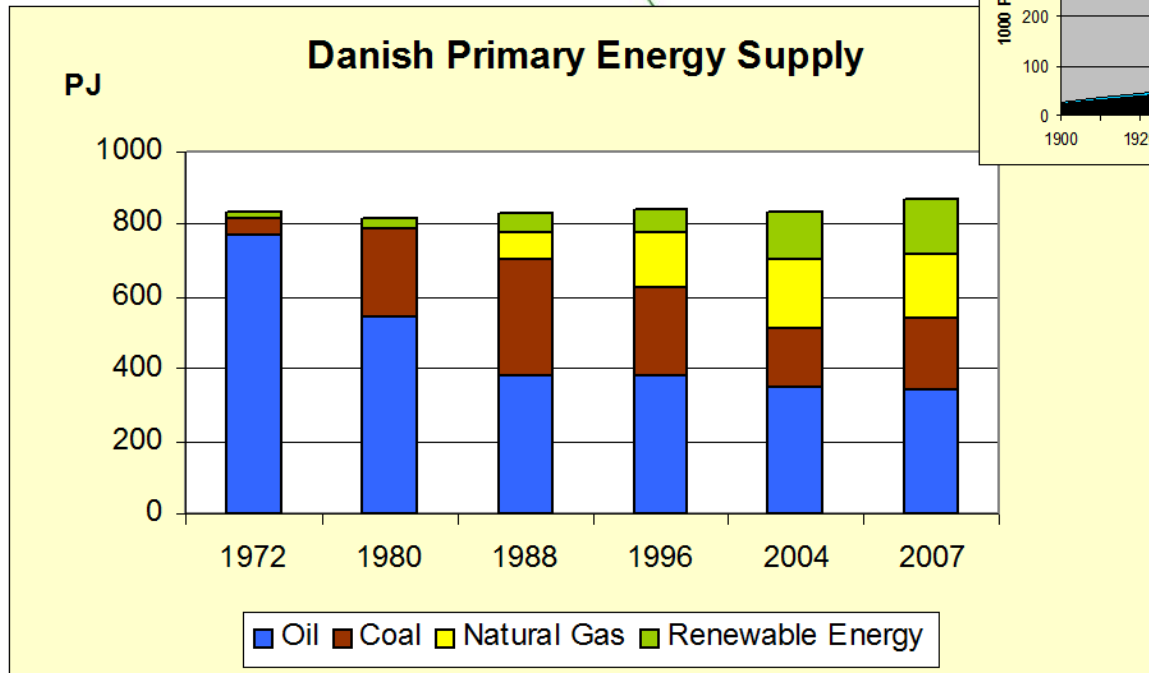
Indhold:

- Langsigtede energistrategier (Hvorfor og hvordan)
- 6 udfordringer til Hovedstaden
- Hvad kan Hovedstaden gøre? (ikke udtømmende)

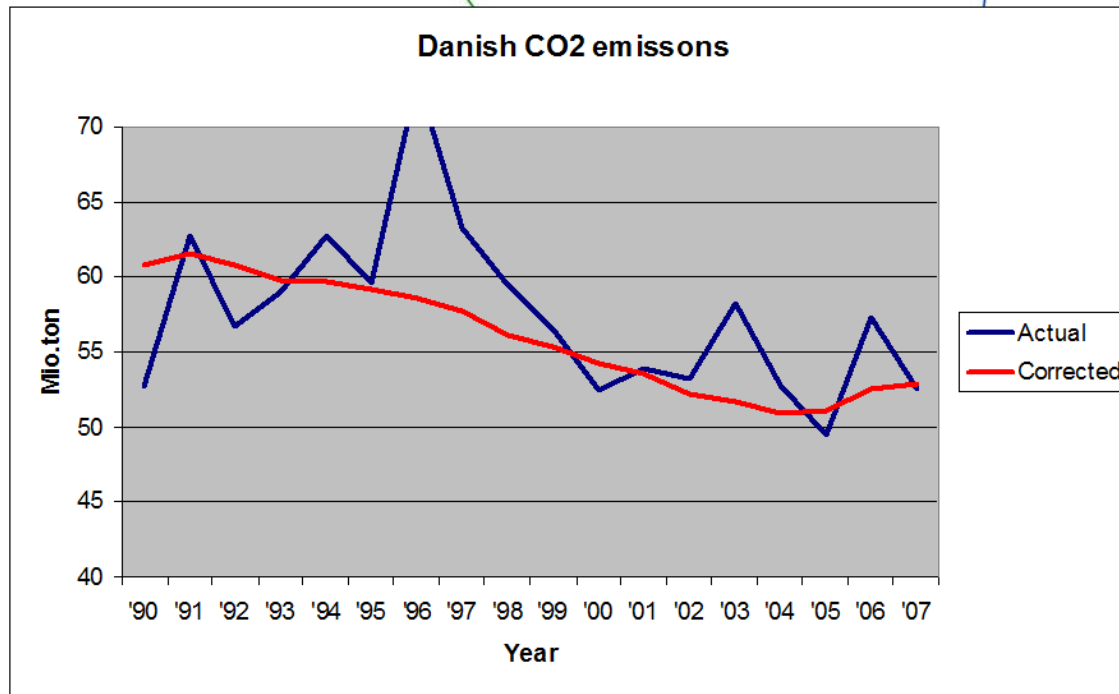

30 år med stabilt energiforbrug

CO2-emissionen steg i 2006 og 07

The Danish Energy Authority, 2005

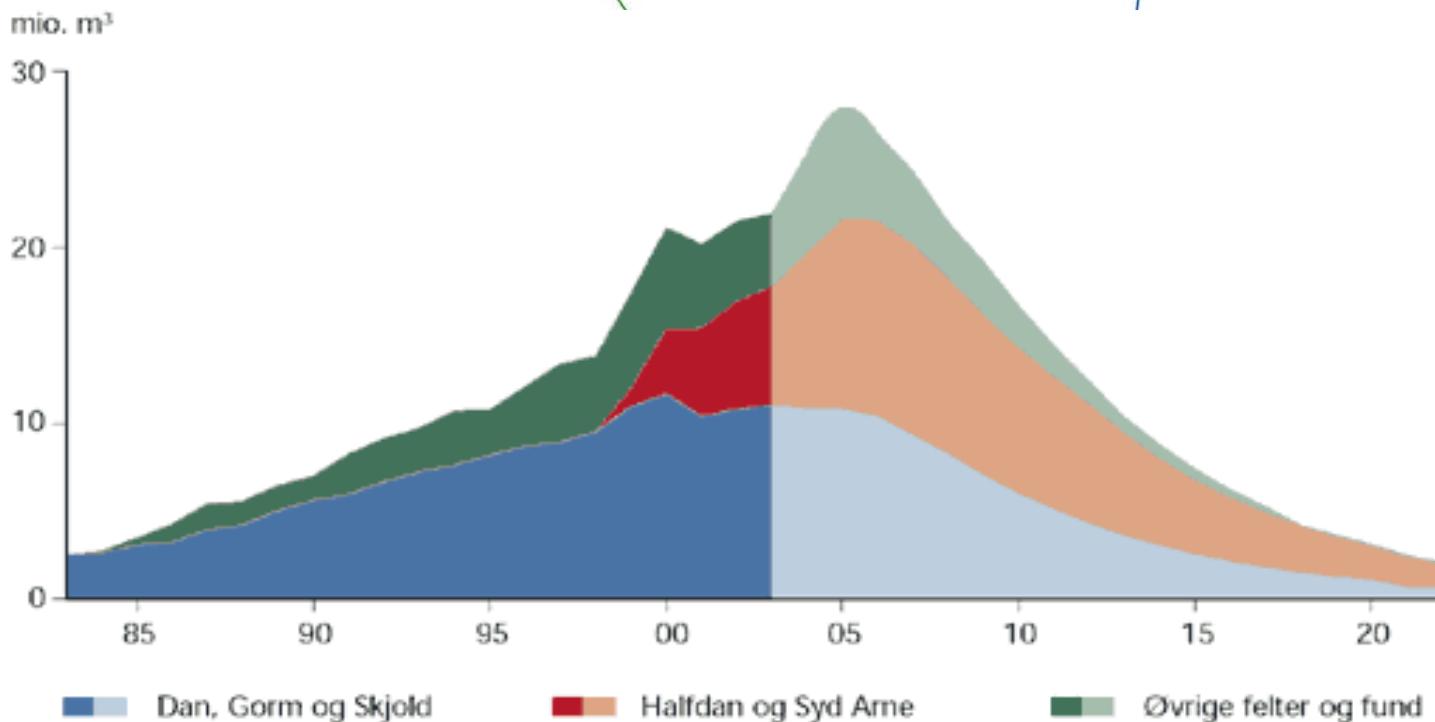
Oile og Gas i Nordsøen

- Over 31 mia. kr. i skatter og afgifter fra aktiviteterne i Nordsøen i 2006. Det er godt 7 mia. kr. mere end indtægterne i 2005.
- Olieproduktionen fra felterne på dansk område var i 2006 på 18,2 mio. m³. Det er et fald på ca. 9 pct. i forhold til 2005. Mængden af salgsgas udgjorde sidste år 9,2 mia. Nm³, hvilket er på niveau med rekordåret 2005.
- Værdien af produktionen var 60,7 mia. kr. i 2006. Heraf modtog staten 31,5 mia. kr. i skatter og afgifter.

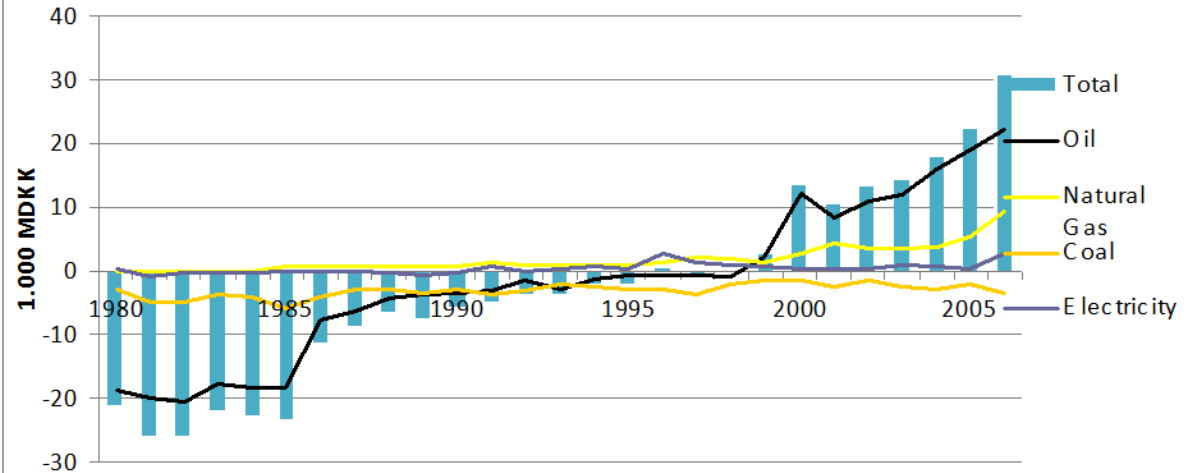
Olie produktions prognose

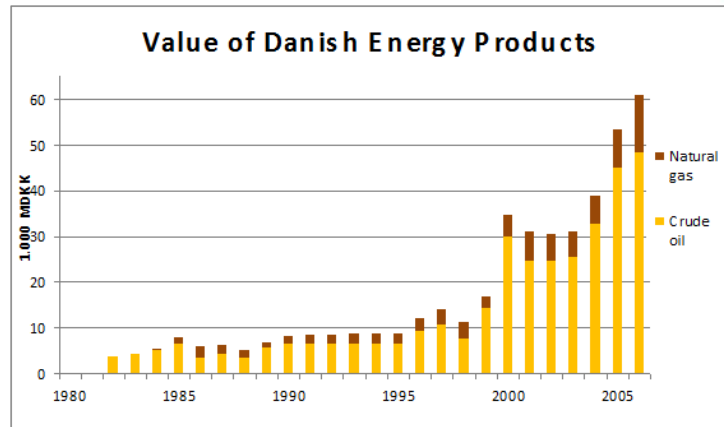
The Danish Energy Authority, 2002

Eksport af brændsel er og teknologi

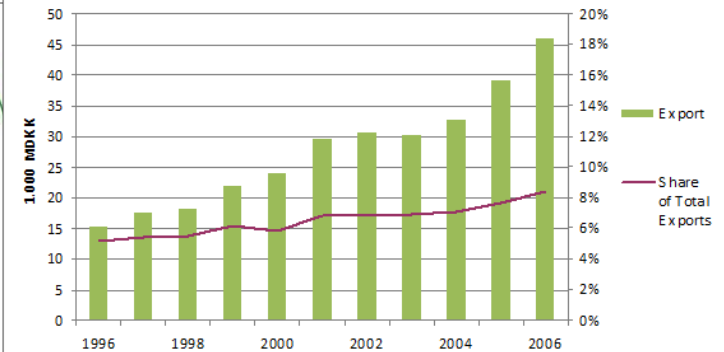
Value of Danish Energy Products

Value of Danish Energy Products

Danish export of Energy Technology

The Danish Energy Authority, 2006

Ingeniørforeningens Energiplan 2030

Resultatet af energiår2006

IDA Energiår 2006

I løbet af året 2006

- 40 møder og seminarer
- over 1600 deltagere

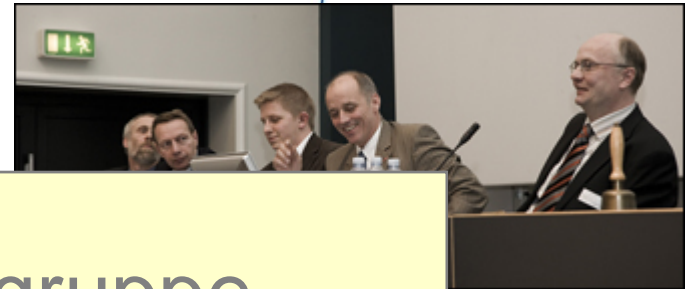

7 Temagrupper

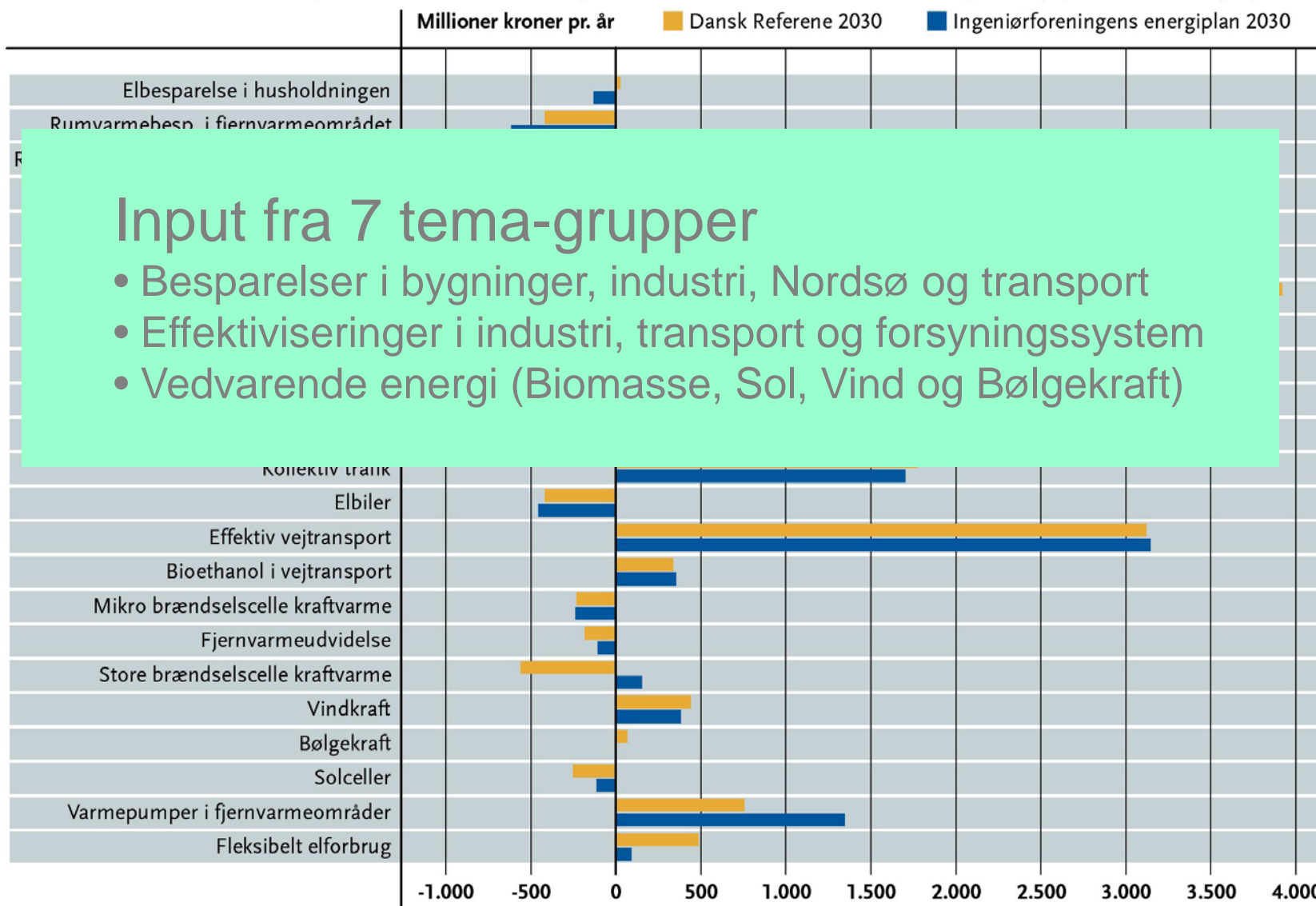
- Bygninger og Solvarme
- Industri
- Olie og
- Transp
- Brint, E
- Vind, S
- Energi-systemer

For hver temagruppe

- Viden-seminar
- Fremtids-seminar
- Roadmap-seminar

Samfundsøkonomisk besparelse ved enkelttiltag vurderet ift. hhv. referens og energiplanens energisystem

Hovedelementer:

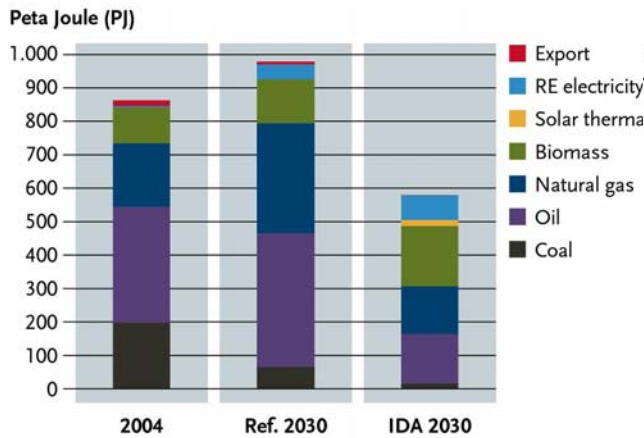
- Bygninger: 50% reduktion plus 15% solvarme
- Industri og Proces: 30-40% reduktion + k/v
- Olie/Gas (Nordsøen): reduktion i vækst 130% til 30%.
- Transport: Bredspektret indsats (behov, kollektiv trafik, effektivisering, bio-benzin og el-biler)
- Øget brug af biomasse
- Vind, Sol og Bølger: 50% vind, 2% sol og 5% bølge
- Energi-systemer: Brændselsceller, varmepumper, fleksibel regulering, fleksibelt elforbrug.

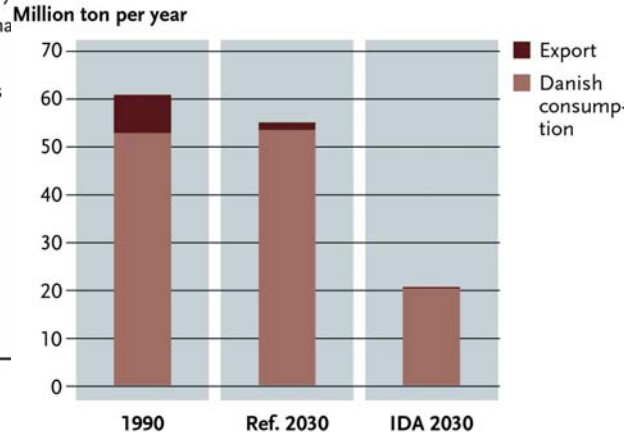

IDA Energiplan 2030

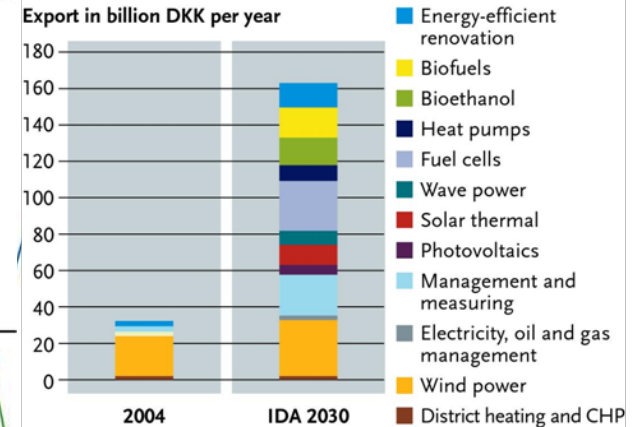
Primary energy supply

CO₂ emissions

Business potential

Ny energipolitik 2006-2007...!

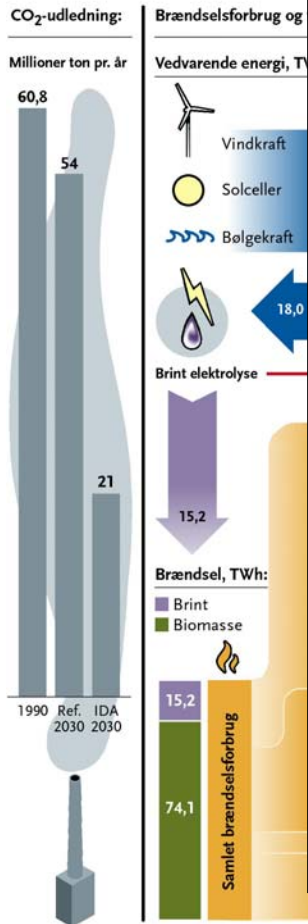
Anders Fogh Rasmussen i
åbningstalen til
folketinget i 2006: Dansk
mål om 100% VE.

Visionær dansk
energipolitik jan. 2007:
30% VE i 2025.

100% Vedvarende Energi 2050

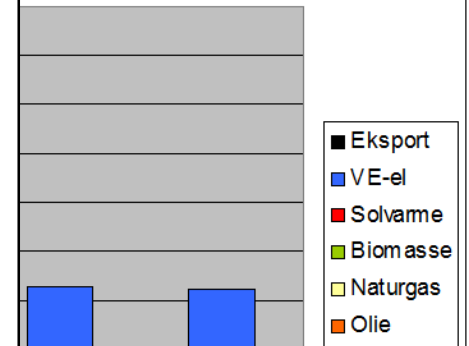
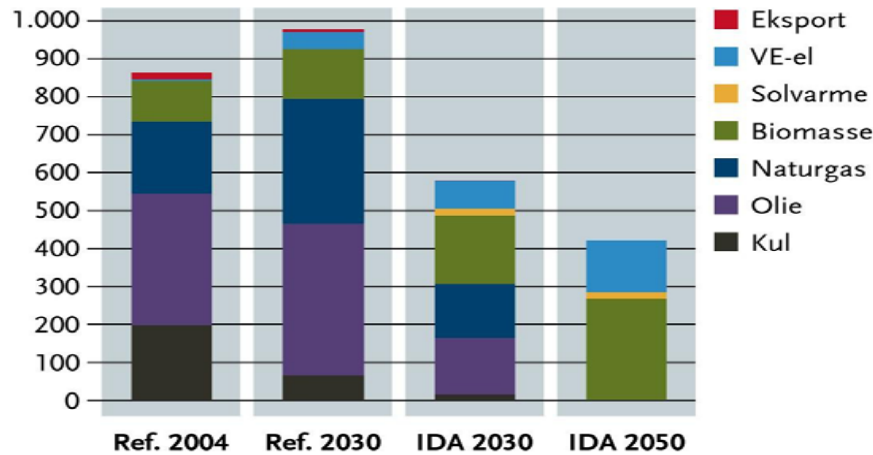
100 PROCENT VEDVARENDE ENERGI

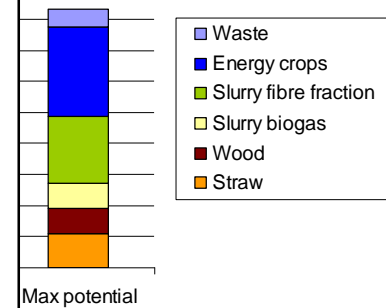
Primær energiforsyning 100% VE i år 2050, PJ

Primær energiforsyning

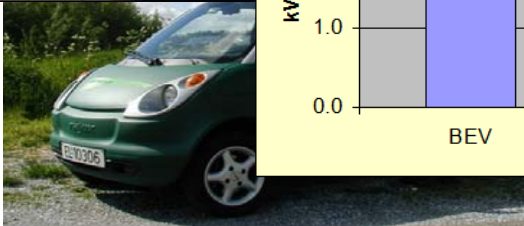
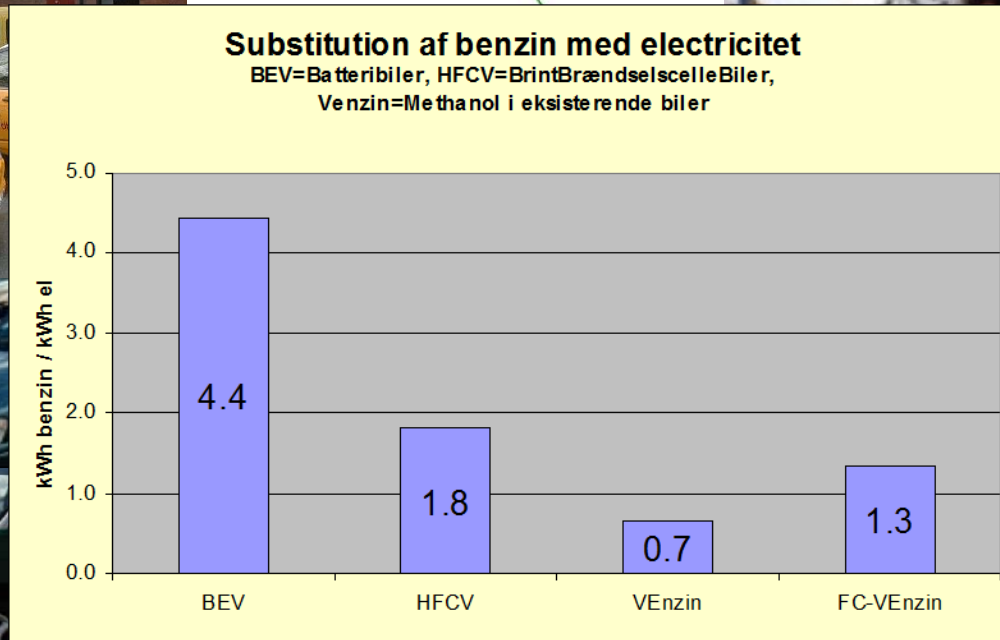
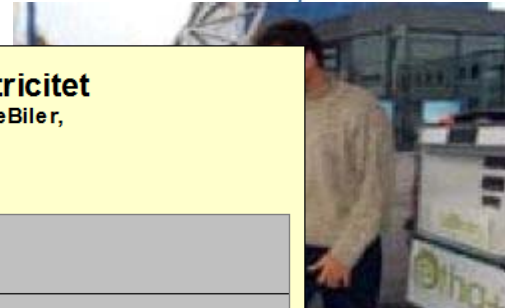
Peta Joule (PJ)

Consumption in IDA 2030, PJ

Biler på vedvarende energi

Udfordring for hovedstaden 1:

Transport og trængsel

- Mere kollektiv transport (aht. Trængsel såvel som energi).
- IDA forslag (med mia. investeringer) blev rentabelt når sparet tid blev kombineret med sparet energi og miljø.
- Kæmpeinvesteringer
- Biler på el og VE

Udfordring for hovedstaden 2:

Bygningernes varmebehov

- Nedbringe bygningernes rum varmebehov (i IDA planen med 50% frem til 2030 og derefter yderligere med 20% frem til 2050)
- Kæmpe investering, som bør koordineres med bygningsrenovering generelt og fordeles over en længere periode
- Samfundsøkonomisk rentabilitet meget følsom (investeringsomfang og brændselspriser)

Udfordring for hovedstaden 3:

Fjernvarme tilpasning

- Udnytte ledig kapacitet (når der spares) til at koble flere bygninger på fjernvarmen.
- Udnytte reduceret varme-behov til at sænke temperatur-niveauet og spare nettab samt øge effektiviteten på damp-turbine kraft/varme-værker
- Udnytte reduceret kapacitet til at spare investeringer (i det lange løb)

Udfordring for hovedstaden 4:

Bygninger udenfor fjernvarme

- Varmebesparelser
- Omlægning fra naturgas-fyr til mikro-kraft/varme er godt på kort sigt, men skidt på langt sigt (100% VE)
- Nogle boliger bør kobles på fjernvarme
- Andre bør forsynes med varme-pumper eventuelt i kombination med solvarme

Udfordring for hovedstaden 5:

Nye kraft/varme-værker

- Kraft/varme-værker på VE...!?
- Brændsels-celle-kraftværker på Ngas
- Brændsels-celle-kraftværker på Biogas og forgasset biomasse.

Udfordring for hovedstaden 6:

Vedvarende energi

- Solvarme i individuelt opvarmede boliger
- Solvarme i fjv. (meget anstrengt økonomi..!). Batter ikke meget.
- Geotermisk energi. Godt i supplement med varmepumper (Vigtigt at det bliver integreret med el)
- Vindmøller
- Biler på VE..!

Hvad kan hovedstaden gøre ?

El- og Fjernvarmeforsyningen:

- Tariffer så vidt muligt uden faste afgifter
- Planlægge "nye fjv-områder" med fremtidens lavenergibyggeri og fremtidens fjv-net.
- Flexible forsyningssystemer med varmepumper og solvarme osv.

Hvad kan hovedstaden gøre ?

Planlægge "El-bil-zoner":

El-biler er uden sammenligning den mest effektive måde at få transporten over på VE. MEN der er problemet med batteriet, rækkevidden og omkostningen..

El-biler /hybrid-bilen har brug for drivere. Midtby zoner forbeholdt el-biler, cykler og kollektiv trafik er en oplagt mulighed i storbyerne.

Hvad kan hovedstaden gøre ?

Gå foran på egne kommunale biler: (El-biler, hybrid-biler, biogas-biler, osv.)

Gå foran i den kollektive trafik: ("El-busser", Busser der kører på biogas f.eks. Fra byens affald osv.)

Taxi...?

Bevar Vindmøller som en folkesag

Folkeeeje på markedsvilkår:

- Hver dansker gives retten til at eje en andel af en lokal vindmølle svarende til en produktion på 20.000 kWh/år.
- Afregningsvilkår: Samme afregningspris som der opnås ved bud på off-shore vindparker (f.eks. 50 øre/kWh garanteret i x antal fuldlasttimer)
- Enkelt og ubureaukratisk: Ingen fradrag til gengæld for ingen skat.

Varmeplan Hovedstaden

- Klima mål, miljø og VE

Varme-seminar I Dansk Design center 9. juni 2008

Mindre CO2 og mere VE Konkrete udfordringer for Hovedstadsområdet

Henrik Lund

Professor i energiplanlægning

Aalborg Universitet

